

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی
موثر بر سلامت

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی همدان

Hamadan university of Medical Sciences
Social Determinants of Health Research Center
Strategic plan

برنامه راهبردی ۵ ساله مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

دانشگاه علوم پزشکی همدان ۱۳۹۹-۱۳۹۵

چشم انداز vision

ما بر آنیم با افزایش توانمندی اعضای این مرکز و انجام تحقیقات استانی، منطقه ای، ملی و بین المللی به صورت کاربردی با شناسایی نقش عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت و اتخاذ مداخلات مناسب و هماهنگی و استفاده از تجربیات سایر مراکز مرتبط استانی، کشوری و بین المللی و جذب و همکاری سازمانها و ادارات تاثیر گذار بر سلامت ضمن افزایش تولید علم با نگاه به اسناد بالادستی و از جمله نقشه جامع سلامت و اهداف توسعه ایران ۱۴۰۴ با ارتقاء سطح سلامت جامعه، عدالت را در سلامت برقرار نماییم. این مرکز تصمیم دارد در سه سال آینده بعنوان یکی از مراکز تحقیقاتی برتر کشور در زمینه های تحقیقاتی مربوطه نائل گردد.

رسالت Mission

- ۱: هدفمند نمودن تحقیقات در زمینه عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت
- ۲: جلب مشارکت ادارات و سازمانهای مرتبط و استفاده از توانمندی ها و منابع مالی آنها در انجام پژوهشهای جامعه محور
- ۳: افزایش دانش دانشجویان رشته های دانشگاهی مرتبط در زمینه عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت
- ۴: ارتقای سطح کیفی و کمی تحقیقات در زمینه عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت در جامعه
- ۵: توانمند سازی جامعه در زمینه ارزش گذاری به سلامت و الویت بندی منابع محدود
- ۶: هماهنگی و مدیریت امور مرتبط با دبیرخانه سلامت و امنیت غذایی استان با اهداف مرکز
- ۷: ایجاد ارتباط و ارتقا سطح همکاریهای تحقیقاتی و آموزشی بین محققین مرکز و مراکز تحقیقاتی و دانشگاه های داخل و خارج کشور

ارزشها Values

این مرکز با توکل بر خدای متعال، با دانسته های خویش در زمینه نقش عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت و نابرابری های ناشی از آن، تلاش می کند تا با کار تیمی و ایجاد انگیزه برای تولید دانش با حفظ کرامت انسانی با خلاقیت و نوآوری در جلب مشارکت سیاستگذاران سلامت سعی در ارتقاء سلامت جامعه از طریق تلاش برای ایجاد فرصتهای مساوی در برخورداری جامعه از سلامت بتواند گامی در جهت احقاق حق جامعه بردارد.

نقاط قوت: Strengths

- ۱: توجه مقام معظم رهبری به تحقیق و پژوهش

۲: وجود اسناد بالادستی از جمله نقشه جامع سلامت و توسعه اهداف ایران ۱۴۰۴

۳: وجود سایر مراکز تحقیقاتی فعال مرتبط در دانشگاه متبوعه

۴: وجود روح همکای در امور تحقیقاتی در بین اعضا مرکز

۵: تنوع حیطة کاری و رشته های تحصیلی اعضای مرکز

۶: وجود تیم تحقیقاتی خبره و علاقمند

نقاط ضعف Weakness

- ۱: نبود خط مشی و سیاستگزاری برای انجام طرح های تحقیقاتی مرتبط و جامعه نگر در برنامه های جاری دانشگاه
- ۲: نبود خطی مشی و سیاستگزاری برای انجام طرح های تحقیقاتی بین سازمانی در زمینه های مرتبط و جامعه نگر در سطح استان
- ۳: فقدان بودجه و دستورالعمل تخصیص بودجه برای طرح های جامعه نگر
- ۴: فقدان اطلاعات اجتماعی - اقتصادی مرتبط با عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت در مراکز تحقیقات
- ۵: فقدان آگاهی از داده های مرتبط با عوامل اجتماعی - اقتصادی تعیین کننده سلامت موجود در سایر ادارات یا سازمانها
- ۶: نبود طرح های جامعه نگر و مرتبط
- ۷: فقدان تیم سازمانی مرتبط با سلامت جامعه و نبود انسجام در عملکردها سازمانها در زمینه عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت
- ۸: عدم ارتباط با سایر مراکز تحقیقاتی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

فرصتها opportunities

- ۱: وجود شبکه مراکز تحقیقاتی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در وزارت خانه
- ۲: پر رنگ بودن جایگاه عوامل اجتماعی در تعیین سلامت جامعه در وزارت متبوع

تهدیدها Threats

- ۱: فقدان برنامه در سطح استان برای انجام طرح های بین سازمانی و جامعه نگر

۲: فقدان بودجه برای تحقیقات مرتبط با عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت

۳: فقدان حمایت برای انجام طرح های تحقیقاتی جامعه محور

۵: حیطه های وسیع عوامل اجتماعی اقتصادی و وجود تعامل این عوامل با یکدیگر و سایر عوامل مرتبط

اهداف کلی و اختصاصی

Goals & Objectives

G1: جلب همکاری سایر ادارات، سازمانها ی دولتی و سازمانهای غیر دولتی (NGO) در جلب مشارکت برای انجام تحقیقات جامعه محور برای دستیابی به اهداف مرکز و ارتقاء سطح سلامت جامعه

اهداف جزئی و فعالیتها

G1O1: ایجاد زمینه هایی در جهت سهولت انجام طرح های تحقیقاتی جامعه محور بین سازمانی

فعالیتها

G1O1A1: برگزاری جلسات مداوم با مسئولین ذیربط وزارت متبوعه ، ریاست و معاونین دانشگاه و نیز مسئولین ذیربط استانی جهت ایجاد همکاری بین بخشی در جهت ارتقاء سطح سلامت جامعه.

G1O1A2: تدوین دستورالعمل انجام طرح های تحقیقاتی بین سازمانی و عقد تفاهمنامهای تحقیقاتی

G1O1A3: ایجاد کمیته بررسی داده های موجود در زمینه های مرتبط با اهداف مرکز و نحوه دسترسی به آن

G1O1A4: جلب همکاری سازمان های بین المللی و ملی جهت بهره گیری از تجربیات آنها و انجام طرح های تحقیقاتی

G1O2: انجام تحقیقات مطابق با نیازهای جامعه

فعالیتها

G1O2A1: انجام تحقیقات در زمینه عوامل خطر مرتبط با بیشترین بار بیماری و نقش عوامل اجتماعی اقتصادی در تعیین سهم بار بیماریها.

G1O2A2: برگزاری جلسات با سیاستگذاران سلامت و اپیدمیولوژیستها در زمینه تعیین اولویت های تحقیقاتی جامعه با استفاده از شاخص ها

G102A3: نقشه بندی شاخص ها طبق وضعیت اجتماعی- اقتصادی جامعه با استفاده از اطلاعات موجود برای تعیین گروههای آسیب پذیر اجتماعی- اقتصادی

G102A4: برگزاری جلسات با ادارات و سازمانهای درگیر در امور بهداشتی و تندرستی جامعه و مقایسه اولویتهای تحقیقاتی و اهداف تحقیقاتی و یکپارچه نمودن اولویت های مرتبط و انجام پژوهشهای کاربردی و بنیادی مشترک با توجه به نتایج حاصل از تحقیقات

G102A5: انجام تحقیقات در زمینه سهم عوامل اجتماعی- اقتصادی در بار بیماریها، مشکلات سلامتی جامعه و...

G103: آشنایی سایر مراکز تحقیقاتی داخلی و خارج از دانشگاه با مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه

فعاليتها

G103A1: ارسال پمفلت آشنایی با مرکز به روسای سایر مراکز

G103A2: برگزاری کارگاههای آموزشی در زمینه نقش عوامل اجتماعی- اقتصادی در سلامت جامعه برای سایر مراکز تحقیقاتی و سازمانها یا دانشگاهها

G103A2: برگزاری ساعاتی از دوره های آموزشی رشته های مرتبط در زمینه نقش عوامل اجتماعی- اقتصادی در سلامت جامعه

G104: همکاری با سازمانهای بین المللی در انجام طرح های تحقیقاتی جامعه محور

فعاليتها

G104A1: شناسایی سازمانهای بین المللی مرتبط با فعالیتهای مرکز

G104A2: جلب مشارکت سازمانهای بین المللی و نمایندگان آنها در انجام طرح های تحقیقاتی جامعه محور

G105: انتخاب جمعیت گویای پایه برای انجام تحقیقات جامعه محور

فعاليتها

G105A1: برگزاری جلسه برای تصمیم گیری در مورد ویژگی ها و شرایط انتخاب جمعیت پایه با مشارکت سازمانهای و ادارات تاثیرگذا بر سلامت جامعه

G105A2: تعیین وضعیت موجود

G106: بررسی نحوه استفاده از خدمات و امکانات در دسترس جهت ارتقاء سلامت و حفظ و مراقبت از بیماریها در شرایط اجتماعی - اقتصادی متفاوت توسط جامعه

فعاليتها

G106A1: انجام تحقیقات کاربردی در زمینه نحوه استفاده مردم از خدمات در دسترس

G106A2: انجام تحقیقات کاربردی در زمینه نحوه مدیریت هزینه های بهداشتی و درمانی خانواده ها با توجه به درآمد

G106A3: انجام تحقیقات کاربردی در زمینه تعیین قشرهای آسیب پذیر جامعه

G106A4: انجام تحقیقات کاربردی در زمینه جایگزین های مناسب اجتماعی

G2*: هدف کلی ۲: انجام تحقیقات جامعه نگر منطبق با اهداف مرکز با مشارکت اعضا *

اهداف جزئی و فعاليتها

G201: آگاهی اعضا از اولویت های تحقیقاتی مرکز

فعاليتها

G201A1: برگزاری جلسات برای اطلاع اعضا از اولویت های مرکز

G201A2: آشنایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی با فعاليتها و اهداف مرکز از طریق سایت یا بازدید از مرکز

G202: انجام تحقیقات جامعه نگر منطبق با اولویت های مرکز با بیش از یک مجری

فعاليتها

G202A1: برگزاری جلسات با حضور ریاست دانشگاه و معاونت های مربوطه دانشگاه جهت توجیه اهمیت طرح های تحقیقاتی جامعه نگر و رفع موانع موجود در انجام این گونه تحقیقات (مانند هزینه، نیروی انسانی و ...)

G202A2: توجیه اعضا برای انجام طرح های تحقیقاتی کاربردی جامعه نگر با بیش از یک مجری برای ارتقای سلامت جامعه

G203: تعیین نقش عوامل اجتماعی - اقتصادی موثر بر سلامت جامعه

فعاليتها

G2O3A1: انجام تحقیقاتی کاربردی در زمینه تعیین عوامل اجتماعی- اقتصادی موثر بر سلامت و جایگزین های آن در ارتقاء سلامت

G2O3A2: انجام طرح های تحقیقاتی برای شناسایی زنجیره علیتی چگونگی مداخله شرایط اجتماعی- اقتصادی بر سلامتی جامعه و بقای بیماران

G3* : هدف کلی ۳: ارتقاء عملکرد علمی- پژوهشی مرکز *

اهداف جزئی و فعالیتها

G3O1 : چاپ مقالات در مجلات معتبر علمی

فعالیتها

G3O1A1: افزایش چاپ مقالات در مجلات معتبر علمی

G3O1A2: تالیف یا ترجمه کتاب در زمینه های مرتبط

G3O1A3: افزایش صعودی امتیاز ارزشیابی سالانه مراکز تحقیقاتی

G3O1A4: همکاری با سایر دانشگاهها برای چاپ مقالات

G3O1A5: بهبود کیفی و کمی طرح ها تحقیقاتی

G3O1A5: همکاری با نویسندگان خارجی برای چاپ مقالات

G4* : استفاده از نتایج تحقیقات در انجام مداخلات و ارزشیابی آن *

اهداف جزئی و فعالیتها

G4O1 : طراحی مداخلات با توجه به نتایج حاصل از تحقیقات

فعالیتها

G4O1A1: برگزاری جلسات با ادارات و سازمانهای مرتبط با سلامتی جامعه برای ارائه نتایج تحقیقات و انجام مداخلات مناسب

G4O1A2: ارزشیابی مداخلات برای اندازه گیری تاثیر آن بر سلامت جامعه

G۴O۲: توانند سازی جامعه برای انجام مداخلات

فعالیتها

G۴O۲A۱: برگزاری جلسات آموزشی برای جامعه (جمعیت پایه)

G۴O۲A۲: جذب نیروی انسانی برای انجام مداخلات

G۴O۲A۳: ارزشیابی اثرات مداخلات انجام شده در جامعه

G۵*: افزایش توانمندی اعضای مرکز و جذب دانشجوی دکترای پژوهشی در شاخه های مختلف عوامل اجتماعی موثر بر سلامت*

فعالیتها

G۵A۱: برگزاری کارگاهها و همایش ها در زمینه عوامل اجتماعی- اقتصادی موثر بر سلامت با هماهنگی معاونتهای ذیربط دانشگاه

G۵A۲: اعطای کمک هزینه به اعضا برای شرکت در همایش های مرتبط کشورهای خارجی با هماهنگی معاونتهای ذیربط دانشگاه

G۵A۳: اعطای کمک هزینه برای بازدید اعضا از کشورهای موفق در زمینه مداخلات برای کاهش نابرابری های عوامل اجتماعی- اقتصادی بر سلامت و کسب تجربه با هماهنگی معاونتهای ذیربط دانشگاه

G۵A۴: جذب دانشجوی دکترای پژوهشی توسط اعضای واجد شرایط مرکز با هماهنگی معاونتهای ذیربط دانشگاه

تهیه و تدوین: شورای پژوهشی مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی همدان